

Vietnameserna och "Nixondoktrinen" – ett dokument

Inledning

"Nixons-doktrinen", som utarbetades 1968-69, syftade till att isolera befrielseörelserna i Indokina bl a genom att göra upp med Maos Kina – se artikeln [Nixons Kina-politik: En ny kontrarevolutionär taktik i Asien](#) för en analys av denna politik och hur den växte fram.

Kineserna svarade positivt på de amerikanska inviterna. Vietnameserna blev mycket irriterade och de igångsatte en intensiv propagandakampanj för att motverka och om möjligt stoppa denna utveckling, vilket dock misslyckades: I stället kulminerade den sino-amerikanska smekmånaden med Nixons berömda Kinabesök (i februari 1972).

Nedanstående ledare ur den nordvietnamesiska tidningen *Nhan Dan* är ett exempel på den typ av artiklar som vietnameserna publicerade före sommaren 1971. Kritiken mot kineserna är väldigt tydlig för den som vill se. Men kritiken gällde även Sovjet, som också prioriterade sina relationer med Washington (Nixon åkte till Moskva i april 1972, dvs några månader efter Kina-besöket). Både Kina och Sovjet utövade vid denna tid påtryckningar på vietnameserna för att få dem att lägga band på sig och visa sig vara resonabla.

För fler exempel på vietnamesisk kritik av "Nixondoktrinen" från den tiden, se artikeln "Så många frågor" i [Debatt i MLK om Kinas utrikespolitik](#).

Att vietnameserna var mycket irriterade över Kinas närmande till USA är idag väl belagt. I direktkontakter med solidaritetsorganisationer och vänsterpartier framförde vietnameserna 1971-72 sin kritik öppet, utan omskrivningar.

Detta gällde även ledningen för den svenska FNL-rörelsen, som dock vägrade att lyssna på det örat, vilket framgår av Åke Kilanders bok *Vietnam var nära* (kom ut 2007). Han redovisar ett möte med ledningen för svenska FNL-rörelsen (DFFG) på Nordvietnams ambassad hösten 1971. En av deltagarna, Tomas Hammargren, berättar att vietnameserna var mycket förgrymmade över hur svenska FNL:are (bl a Jan Myrdal) framställde Nixons stundande Kina-besök som en seger för Vietnams folk:

Då skrev Jan Myrdal något om att detta måste betraktas som en stor seger för det kinesiska folket och även det vietnamesiska. Det fick vietnameserna att gå i taket och de kallade ut hela AU till DRV:s ambassad i Stocksund. Vi kom dit och hela mötet handlade bara om att ösa galla över Jan Myrdal. De ... öste galla över Kina och kineserna. Efter mötet var vi ganska skakade. De hade mer eller mindre ställt ultimatum att vi skulle upphöra med kritiken av Sovjetunionen, ta avstånd från Jan Myrdal och bli "antikineser"....Vi gav givetvis inte efter för påtryckningarna. Vi offentliggjorde dem inte, men vi informerade Jan Myrdal om händelsen. (a.a. sid 297-98)

Om motsättningarna mellan Kina och Vietnam, se även [Rötterna till konflikten mellan Kina och Vietnam](#), av Martin Fahlgren och artikelsamlingen (ur tidskriften *Kommentar*) [Konflikten mellan Kampuchea/Kina och Vietnam](#).

Om den svenska vietnamrörelsens (DFFG:s) relationer till vietnameserna, se även [Lärdomar av den svenska Vietnamrörelsen, del 2](#), av undertecknad.

Martin Fahlgren, 5 april 2016

Ur tidskriften *KOMMENTAR* nr 1 1973

"Revolutionen är en väg beströdd med prunkande blommor Opportunismen är ett stinkande trask"

President Nixons besök i Peking och Moskva har tolkats på olika sätt inom de revolutionära rörelserna i världen. Vi ser det som värdefullt att presentera den vietnamesiska bedömningen.

Nhan Dan, Demokratiska Republiken Vietnams arbetarepartis tidning, publicerade den 17 augusti 1972 en ledare som vi återger i något förkortad version. Här klargörs, att för USA-imperialismen syftar "avspänningspolitiken" gentemot Sovjetunionen och Kina endast till att splittra de socialistiska staterna och de revolutionära rörelserna i världen. Denna förrädiska och falska politik syftar till att ge USA-imperialismen möjlighet att slå än hårdare och brutalare mot revolutionen över hela världen, främst mot den indokinesiska.

Ledaren publicerades efter Nixons besök i Peking och Moskva och i samband med de alliansfria staternas konferens i Georgetown, Guyana, sommaren 1972.

Nykolonialismen spelar sedan slutet av andra världskriget en viktig roll i USA-imperialismens globala strategi. USA-imperialismen försöker ersätta de andra imperialistiska staternas gammalmodiga kolonialism med sin egen nykolonialism och förvandla de enorma regioner av världen som utgörs av länderna i Asien, Afrika och Latinamerika till sin eftertrupp och sina uppmarschområden för att ringa in och anfälla de socialistiska länderna. Denna strategi är emellertid otidsenlig. Den har kommit till i en tid då djupgående förändringar har ägt rum i världen. Det socialistiska systemet har blivit den faktor som avgör den historiska utvecklingen. Imperialism och kolonialism är dömda av historien. De befinner sig i en process av kriser och upplösning och de förslavade folken har rest sig för att återerövra sin rätt till att leva i självständighet och frihet.

Som politisk representant för USAs militärindustriella komplex, använder Nixonklickens, som är den mest reaktionära och krigiska hittills, en ny global strategi kallad "Nixondoktrinen". Denna går ut på att skapa en maktbalans mellan stormakterna och att splittra det socialistiska blocket genom att först splittra dess viktigaste delar. På detta sätt försöker USA-imperialismen få fullständig handlingsfrihet rör att med våld kväsa de nationella befrielseströrelserna, i första hand genom att slå tillbaka de indokinesiska folkens patriotiska kamp.

Offensiven och upproret, som sedan den 30 mars 1972 har pågått oavbrutet i Sydvietnam, har tagit udden ur och sköljt bort en stor del av "vietnamiserings"-strategin. Angriparna har skyndsamt tvingats återamerikanisera kriget genom att kasta in väldiga amerikanska flyg- och sjöstridskrafter och därmed kraftigt överskrida gränserna för det krig som skulle utkämpas enligt "Nixondoktrinen". Men USAs exempellösa barbari och de stora materiella och teknologiska stridskrafterna har misslyckats med att stoppa den hjältemodiga kamp som förs av de väpnade styrkorna och folken i Vietnams båda zoner. "Nixon doktrinen" kan inte heller kuva de hjältemodiga motståndsstyrkorna i Laos och Kambodja. USA-angriparnas fullständiga nederlag är oundvikligt.

Segrar för självständighetsrörelserna

Självständighetsrörelserna i olika länder fortsätter att resa sig medan Nixon med alla medel försöker tygla dem. Vi har de senaste åren bevittnat uppkomsten av många självständiga

stater: Bangla Desh, Sri Lanka och många andra som har utökat de fria nationernas skara. Konferensen i Georgetown, som hölls i USAs nära grannskap, är en återspeglning av den nya situationen. Den är ett klart uttryck för en ny tendens. De små står upp för att forma sina egna öden, i utmaning mot imperialisternas alla lömska planer och mot alla uttryck av högeropportunistisk och principlös kompromisser.

Segrarna för de nationella befrielseörelserna och Georgetownkonferensen betyder i sanning "Nixondoktrinen" misslyckande. Dessa segrar bör tjäna som en skarp varning till dem som viker av från tidens stora oövervinnliga idéer och som ömkligt har fastnat på de principlösa kompromissernas mörka och dyiga väg.

Vilken är den fundamentala situationen i dagens värld? Driver de revolutionära krafterna tillbaka imperialismen eller är den senare herre på täppan? Är världsrevolutionen i uppsving eller på tillbakagång? Vilken kraft bestämmer tendensen i utvecklingen? Vem är världsrevolutionens största fiende? På vilken sida står revolutionen och på vilken kontrarevolutionen? Svaren på dessa grundläggande frågor var förr ganska enkla, men nu har allting förvirrats av osunda tendenser. De sluga imperialisterna försöker suddas ut konturerna mellan rätt och fel och svart och vitt. För det vietnamesiska folket och revolutionärerna, som kämpar i främsta ledet i kampen mot USA-angriparna för fred, nationellt oberoende, demokrati och socialism, krävs ett fullständigt klargörande av de nämnda frågorna, både i teori och praktik.

Socialismen på frammarsch – imperialismen bryter samman

Vi lever i den epok då marxismen-leninismens oövervinnliga revolutionära idéer har vunnit hundratals miljoner människors hjärtan och sinnen och då den vetenskapliga socialismen har blivit en levande verklighet för mer än en miljard människor och utövar ett starkt inflytande på historiens utveckling.

Vår generation har gynnats osedvanligt mycket av historien och blivit vittne till många lyckade revolutionära omvälvningar. Det verkar som om det med några års mellanrum utbryter en ny revolution skit lyckas. Många nya självständiga länder har uppstått.

Vi har även blivit vittne till hur de imperialistiska krafter som tidigare troddes vara världens herrar för evigt har brutit samman. Myten om USA-imperialismens närmast makalösa makt har slagits sönder. Den vetenskapliga och tekniska revolutionens underverk i USA har snabbt visat sina negativa sidor och tron att USA-imperialismens mäktiga produktivkrafter kan hålla ekonomiska kriser på avstånd och slå tillbaka revolutionen, har visat sig vara falsk.

De ståndaktiga revolutionärer som förblir marxismen-leninismen trogna, har bevittnat förlöpande fiaskon för olika opportunistiska tendenser, av vilka en del har dominerat under en viss tid.

Den nuvarande avspänningen är ett resultat av ett förändrat världsläge. Trots stora svårigheter, fortsätter de revolutionära krafterna att utvecklas medan imperialismen står inför en ny period i sin ständiga kris. En allmän kris är under uppsegling i USA – huvudbastionen och den sista stötten för imperialismen. USAs upprepade bakslag överallt, inklusive de bittra nederlagen i Vietnam, har gjort det till en koloss på lerfötter. Massorna i USA, och i synnerhet ungdomen, kräver en ny politik.

USAs avspänning – en förrädisk politik

Verklig avspänning mellan nationer baseras på respekt för självständighet, suveränitet, enhet och territoriell integritet för alla länder, stora som små. Men för USA-imperialismen är av-

spänning endast en förrådsk politik för att den ska kunna genomföra sina planer på angrepp, förslavande och omstörtning med nya medel; sådan är "Nixondoktrinen". Imperialisterna vill ha avspänning med vissa stora länder för att få fria händer att samla sina styrkor, motarbeta de revolutionära rörelserna, undertrycka revolutionen i sina egna länder och tyrannisera de små länderna, samtidigt som de aldrig ger upp sina förberedelser för ett nytt världskrig.

För de socialistiska länderna kan försvaret av fred och fredlig samexistens inte skiljas från rörelserna för självständighet, demokrati och socialism i världen. Ett land som ägnar sig åt sina egna kortsiktiga och småskurna intressen medan det sviker sina internationalistiska förpliktelser, är inte bara till skada för den revolutionära rörelsen i världen, utan åsamkar i det långa loppet också sig självt obotliga skador. Livskraften i marxismen-leninismen och den proletära internationalismen visar sig i revolutionär handling, inte i tomma ord. I dagens värld finns många exempel på att genuina nationella intressen mycket sällan står i motsats till världsrevolutionens övergripande intressen.

En principfast avspänningspolitik mot de imperialistiska länderna måste syfta till att samla och stärka de revolutionära krafterna, isolera och splittra klassfienden och rikta de revolutionära krafternas spjutspets mot de ledande imperialistiska krigshetsarna. Att under vissa förhållanden sträva efter avspänning för att flytta fram de revolutionära krafternas offensiv är korrekt. Men om man, för att tjäna sina egna kortsiktiga intressen, hjälper de mest reaktionära krafterna att avvärja farliga bakslag, slänger man sannerligen en livboj till en drunknande pirat. Detta är en farlig kompromiss, fördelaktig för fienden men ofördelaktig för revolutionen.

Kampen förs med alla medel

Kampen som ska ge svar på frågan "vad kommer att segra – socialism eller kapitalism?", är lång, svår och komplicerad, samt skiftande i form, innehåll och när det gäller konkreta åtgärder. Det är en kamp som förs med både vålds- och ickevåldsmetoder, en kamp som samtidigt är militär, politisk, ekonomisk och ideologisk.

Att försvara freden för att hindra ett världskrig och gå med på oundvikliga kompromisser för att förstärka massornas revolutionära kraft utan att frångå sina principer – så ser en verkligt revolutionär politik ut.

Vi anser att det är en viktig historisk uppgift att konsolidera och förstärka de socialistiska krafterna. Fortfarande återstår för många länder att fullfölja sin befrielsekamp och hundratals miljoner arbetare måste bli fria från sitt slaveri.

Genom sin existens och sin utveckling är det världssocialistiska systemet den faktor som avgör tendensen i historiens utveckling. Men denna tendens kan bara uppfyllas genom en oböjlig revolutionär kamp av tusentals miljoner människor.

Revolutionen i varje land är en del av världsrevolutionen och revolutionerna i de olika länderna påverkar och stöder varandra.

Revolutionens triumf i ett land betyder inte slutet, utan början på den tusenmilaväg som leder till världskommunism. Socialism och kommunism är tusen gånger bättre än feodalism och kapitalism. Proletär internationalism höjer sig skyhögt över borgerlig nationalism och nationell egoism. Revolutionen är en väg beströdd med prunkande blommor: Opportunismen är ett stinkande träsk. Vi kommunister måste vara ståndaktiga och inte kompromissa med våra motståndare. Ledda av partiet har vårt folk kämpat i årtionden och framgångsrikt bekämpat tre

barbariska imperialismerna och deras reaktionära lakejer. Hundratusentals av våra kamrater och landsmän har offrat sina liv för nationellt oberoende och frihet, för att frigöra arbetarklassen och världens undertryckta folk. Vi håller med kraft fast vid vår marxist-leninistiska ståndpunkt som även omfattar patriotisk och proletär internationalism. Vi kämpar uthålligt, obehagligt och utan kompromisser. Striderna som just nu pågår i Quang Tri-provinsen är ett nytt hjälteepos för vår nation. Vårt folk, både i norr och söder, kämpar med mirakulös styrka. USA-imperialisternas skräckinjagande sjö- och flygstridskrafter har misslyckats att tvinga vårt folk på knä. Tvärtom krossas deras aggressiva vilja av folkets styrka.

Vi är beslutna att hålla ut i våra revolutionära ansträngningar att bygga ett fredligt, demokratiskt och blomstrande Vietnam.